

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z powództwa E. P.
przeciwko P. [...] Spółce z o.o. [...] Zakładowi P. [...] w K.
o odszkodowanie za naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 kwietnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 25 lutego 2014 r., sygn. akt IX Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje adwokatowi K.Ć. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w K. kwotę 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł, powiększoną o podatek od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3. nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 13 czerwca 2013 r. zasądził od pozwanego P. [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz powódki E. P. kwotę 1.000 zł tytułem wyrównania odprawy pieniężnej, oddalił powództwo w pozostałej części oraz orzekł o kosztach procesu.

W wyniku rozpoznania apelacji obu stron Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 25 lutego 2014 r. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo, odrzucił apelację powódki w części dotyczącej zadośćuczynienia i orzekł obowiązek zwrotu wyegzekwowanego przez powódkę świadczenia.

W skardze kasacyjnej pełnomocnik powódki zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie: 1) art. 386 § 4 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie polegające na nieuchyleniu zaskarżonego wyroku Sądu pierwszej instancji, pomimo nierozpoznania przez ten Sąd istoty sprawy z uwagi na nieprecyzyjne ustalenie stanu faktycznego; 2) art. 321 § 1 k.p.c. poprzez podjęcie wyrokowania, mimo iż powódka nie sprecyzowała swego żądania; 3) art. 5 k.p.c. w związku z art. 212 k.p.c. poprzez niepouczenie powódki o przysługującym jej prawie do złożenia wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Formułując zagadnienie prawne pełnomocnik powódki ograniczył się do stwierdzenia, że konieczne jest wypowiedzenie się Sądu Najwyższego „w kwestii, jakie działania winien podjąć sąd rozpoznający sprawę celem ustalenia stanu faktycznego w danym postępowaniu w przypadku stwierdzenia, że uzasadnienie faktyczne wskazane w pozwie jest nieprecyzyjne, niejasne i utrudnia lub uniemożliwia rozpoznanie istoty danej sprawy”.

W konsekwencji pełnomocnik powódki wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do rozpoznania właściwemu Sądowi oraz przyznanie kosztów postępowania kasacyjnego, które nie zostały pokryte przez powódkę w całości ani w części.

Odpowiedź na skargę kasacyjną wniósł pełnomocnik pozwanego P. [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K., domagając się wydania postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania i zasądzenia od powódki kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (tak postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732). Ograniczenie się przez skarżącą do zadania pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Autor rozpatrywanej skargi – chociaż w uzasadnieniu wniosku odwołał się do przepisu art. 398 § 1 pkt 1 k.p.c. – to nie przedstawił istotnego zagadnienia prawnego. Zasadnicza wadliwość przedstawionej w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania – zacytowanej wyżej kwestii – polega na tym, że postawione pytanie nie bazuje na konkretnym przepisie. Ogranicza się ono tylko do ogólnikowego pytania bez powiązania – co zaznaczono powyżej – przedstawionej kwestii z przepisami prawa, które wymienione zostały w podstawach skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2014 r., V CSK 453/13, LEX nr 1475270).

Godzi się przypomnieć, że rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/09, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147). Stąd niewystarczającym jest wyartykułowanie pytania, które dotyczy wątpliwości w zakresie prawidłowości procedowania w sprawie przez Sądy obu instancji i nie odnosi się do przepisów prawa materialnego lub procesowego.

Z powyższych motywów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o zwrocie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu skarżącej w postępowaniu kasacyjnym na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. oraz przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).

Sąd Najwyższy na zasadzie art. 102 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. odstąpił od obciążania powódki kosztami postępowania należnymi pozwanemu, mając na uwadze jej trudną sytuację materialną i rodzinną, która szczegółowo przedstawiona została w oświadczeniach o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania.

